

PRIME
WINE
GROUP

Stockholm 12/12/2013

Med anledning av Swedwatch Rapport Nr 67 "**Vinets väg från druva till glas – En granskning av Systembolagets hållbarhetsarbete**" vill vi som importör och produktägare av Robertson ge vår syn på rapporten och ämnet.

Vi välkomnar all form av nyanserad och professionell granskning av vår verksamhet och våra produkter. Det hjälper oss att även fortsättningsvis verka för hållbar utveckling inom vinets värld och ta ett ännu större socialt och miljömässigt ansvar för vår verksamhet.

Vi har som, oss veterligen, enda importör i Sverige valt att fullt ut arbeta med och verka för en hållbar utveckling inom vinets värld. En stor och många gånger utmanande uppgift som ställer höga krav på transparens, mod och integritet.

Swedwatch rapport är nu den fjärde i raden, som befäster det övriga rapporter redan faställt, nämligen att det är undermåliga och tuffa arbets- och levandsvillkor för lantarbetarna i de av FN och ILO definerade riskländerna; Sydafrika, Chile och Argentina. Läs gärna rapporterna, "Ripe with abuse", "Vinets bittra eftersmak" och "Generated value chain analysis of wine – From farmworker in South Africa to consumer in Sweden".

Det är för oss som jobbar med ansvarfullt företagande inom vinets värld naturligtvis svårt och sorgligt med de utsagor som görs i rapporten. Sydafrikas enorma socio-ekonomiska utmaningar får inte underskattas. Det hållbarhetsarbete som nu pågår hos oss som importör i samarbete med våra producenter är i sin linda och därmed i ett extremt känsligt läge. Just därför är det viktigt att all typ av granskning ger en objektiv och nyanserad bild av verkligheten. Det finns fortfarande mycket att arbeta med, men steg i rätt riktning har gjorts och görs hela tiden och det finns flera producenter som agerar på ett föredömligt sätt. Vi anser inte att Swedwatch rapport ger en objektiv och nyanserad bild. Tvärtom så ifrågasätter vi en hel del angående de fakta och den metodik och vinkling som rapporten grundar sig på. Därmed riskerar den att göra mer skada än nytta, genom att på felaktiga grunder äventyra försäljningen av viner och därmed riskera att en ansenlig mängd värdefulla arbetstillfällen går förlorade.

Både med tanke på dem som tar del av rapporten i Sverige, och med tanke på de producenter vi samarbetar med, tycker vi det är viktigt att lyfta fram de felaktigheter vi ser med Swedwatch rapport. Se nedan redogörelse.

Här kommer de viktigaste punkterna:

Metodik/vinkling

1. Man har i rapporten helt bortsett från det faktum att Systembolagets två enskilt största produkter enligt vår mening saknar spårbarhet. Här hade Swedwatch haft en god möjlighet att gå till botten med kärnfrågan, nämligen Systembolagets uppföljning av importörer, transparens och spårbarhet i leverantörskedjan av Systembolagets enskilt största leverantör. Därmed är Swedwatch ej hellre trogna varken sin egen eller Systembolagets uttalade strategi för uppföljning.
2. Swedwatch har nekat oss tillgång till deras metodhandbok (som är grunden till hur man arbetat med rapporten). Trots detta skriver man i rapporten att man har en transparent metodik och månar om att de granskade företagen ska få komma till tals.
3. Swedwatch metod, att i ena fallet (Fairtrade-gården Koopmanskloof) låta företaget själva välja ut intervjupersoner och i det andra fallet (Robertson) ha gått "under cover", gör resultaten ojämförbara och hade inte hållit i någon form av akademiskt sammanhang. I rapporten står förvisso att läsa att man inte ska dra för långtgående slutsatser från intervjuerna. Intervju-citaten tar dock stor plats och är en viktig del i rapporten. Att Koopmanskloof är Fairtrade-certifierade har överhuvudtaget inget med Systembolagets CSR arbete att göra. Vi konsumenter kan vila förhållandevis trygga i vetskapen att Wieta och Fairtrade gör skillnad, varför fokus i rapporten snarare borde ha legat på de icke-certifierade gårdarna för att återge en verklig bild av problemens magnitud.
4. De rättelser av direkta felaktigheter vi begärt och blivit lovade, har ej tagits med i rapporten.
5. Sid 73, vi delar inte Swedwatch uppfattning att Systembolaget eller vi importörer inte känner till om koden är kommunicerad. Vi vet att koden kommunicerats ut till de producenter vi arbetar med.
6. Vi ställde vår Fairtrade-producent Bosman till Swedwatch förfogande. Swedwatch intervjuade dem, men valde att helt exkludera dem i rapporten. Detta är olyckligt eftersom Bosman är kanske världens viktigaste exempel på vilka insatser som verkligen fungerar och att socialt ansvar i högsta grad lönar sig på långt sikt för alla parter. Här hade återigen Swedwatch en möjlighet att göra en nyanserad granskning genom att även lyfta fram föredömen, för att inspirera fler att ta tag i frågorna (helt i linje med Swedwatch uttalade policy)
7. Inte någonstans i rapporten framkommer det att vi (Primewine) valt att stanna kvar och tappa vårt vin lokalt i Sydafrika, enbart för att fortsättningsvis säkra lokala arbetstillfällen. Det hade självfallet varit både billigare och enklare för oss med bulktransport och sen att tappa lokalt i Europa.
8. På sid 72 hävdar Swedwatch att Systembolaget genomfört revision hos de producenter står för den absolut största delen vin som säljs. Varför finns ingen information om de två absoluta storsäljarna?

Felaktigheter kring Robertson

9. Vi är kritiska till att rapporten inte bättre förtydligar hur samarbetet med Robertson Kooperativet och Robertson Winery är organiserat. Enligt vår mening är det med stor sannolikhet så att flertalet av de intervjuade personerna arbetar för gårdar som överhuvudtaget inte levererar druvor till vineriet, än mindre till de viner som säljs på Systembolaget. Vidare framgår det inte med önskvärd tydlighet att Robertson haft rätt vid uppsägningarna (vilka föranledde CSAAWUs varningsbrev) och att arbetarna förlorat i den första juridiska instansen. Ett par arbetare har valt att överklaga till högre instans, vilket ännu ej avgjorts i domstol.
10. Det finns åtminstone tre (Det Norske Veritas, BSCI och Wieta) olika oberoende granskningar som styrker att Robertson sköter sina åttaganden, men i vissa fall har utmaningar med övertid och misstroenden. Dock är det fastställt att man följer lagstiftningen.
11. I rapporten skriver Swedwatch helt riktigt att en ytterst liten del av lantarbetarna är medlemmar i fackföreningar. Då förstår du kanske bättre värdet med Robertson Winery som slutit ett kollektivavtal med Fackföreningen SACWU.
12. Ett par ord om övertid, i rapporten står att Robertson kräver vid vissa tillfällen att de anställda ska arbeta 19-20 timmar i sträck. Detta stämmer inte. Robertson Winery har tydliga lönespecar som speglar arbetstiden för varje anställd. Högsta övertidsnoteringen hos Robertson vid deras senaste revision uppvisade 33h övertid per vecka under en kort (2-3v)högsäsong. En stor utmaning för oss är att de som har jobb är villiga att arbeta mycket övertid för att tjäna extra. Detta blir i slutändan en jämställdhetsfråga där fler bör ges möjlighet till arbete.
13. I stycket 4.5.4 Fackliga rättigheter, så hävdar Swedwatch att både ras och fackföreningsdiskriminering förekommer hos Robertson. Detta är beklagligt. Samtidigt är det viktigt att påtala att de anställda som intervjuades av BSCI-ackrediterade revisorer, vid behov med tolk närvarande, konstaterar att varken ras eller fackföreningsdiskriminering förekommer.
14. Faktarutan sid 51. Vitnesmålet kommer från Gård A som odlar druvor, där anges att personen arbetar i gårdens vinkällare. Enligt vår uppfattning sker odling på gårdarna och vineriet är en helt annan organisation. Därmed faller citatets validitet.
15. Att Parakvat som bekämpningsmedel förekommer är ytterst en fråga för Sydafrikansk lagstiftning. Vi vet att Robertson arbetar aktivt med kompetensutveckling bland sina anställda för att säkerställa en god och säker arbetsmiljö. De flesta av våra producenter vill så långt det bara är möjligt komma bort från användningen av bekämpningsmedel. Detta eftersom det på sikt likt antibiotika leder till resistens.
16. Boendesituation för många sydafrikaner lämnar mycket att önska och självklart framstår många boenden som otjänliga. Detta är också en av de många och viktiga frågorna vi arbetar med.

17. Sid 52, anger Swedwatch felaktigt, trots att vi påtalat felet, att 19 sociala revisioner genomförts hos Robertson Winery. Det är fel, det gäller en annan producent. Värt att påpeka är dock att det sker löpand revisioner hos Robertson av andra internationellt kända detaljister somt ex Tesco och Waitrose.

Har du frågor om Swedwatchrapporten eller vill diskutera hållbar utveckling inom vinets värld är du välkommen att kontakta mig. Dessa frågor har mycket hög prioritet inom vår verksamhet.

Bästa hälsningar

Martin Horwitz
CSR Ansvarig PirmeWine Group

martin.horwitz@primewinegroup.com

070 394 18 71

www.primewinegroup.com